

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУР

Оскільки концепція корпоративного управління має зарубіжне походження, при його застосуванні на вітчизняних підприємствах можливо враховувати ймовірність впровадження аналогічних інструментів корпоративного управління, які ефективно використовуються в практиці корпорацій різних країн світу.

Однак, практика становлення та функціонування корпорацій в Україні формує певну специфіку об'єктів управління, зокрема щодо «класичних» корпорацій (аналогу зарубіжних) і так званих «корпоративних структур» (властивих українській економіці).

Поняття «корпоративна структура» за результатами проведених досліджень специфіки функціонування корпорацій в Україні і світі запропонував Царук В. Ю. [6, с. 12]

Цей термін враховує еволюцію корпорацій як організації підприємницької діяльності, оскільки включає до його складу як господарські товариства, так і їх об'єднання.

Як відмічають з цього приводу Коваль В.В., Тихонова І.М., Шапошников К.С., Яцкевич І.В., на сьогодні можна виділити прості форми об'єднання у вигляді самостійних відособлених організацій – монокорпорації, та групові форми об'єднання – полікорпорації, які є наступним етапом розвитку простих форм і для яких є характерним використання договірних або майнових інструментів координації корпоративних відносин [4, с. 14].

Якщо раніше поняття «корпоративне управління» було дещо розмитим і асоціювалось з найбільш оптимальними практиками організації діяльності корпоративних структур, то починаючи з кінця ХХ-го ст. воно більш глибоко вбудувалося у внутрішньокорпоративну свідомість, і означає відповідність кращим стандартам налагодження корпоративних відносин, що базуються на підзвітності, справедливості, прозорості та незалежності.

Для модернізації інформаційного забезпечення діяльності корпоративних структур Бруханський Р. Ф. пропонує застосовувати корпоративну стратегічну обліково-аналітичну систему [2, с. 14-15], яка на його думку дозволить забезпечувати надання інформації про внутрішнє середовище підприємства у всіх доцільних аспектах (наприклад, у розрізі ланцюга цінностей), часових вимірах (минулому і майбутньому), а також забезпечувати збір і обробку максимально можливого обсягу інформації про зовнішнє середовище. При цьому автор наголошує, що облікова система ніколи не зможе забезпечити збір повної інформації про постійні зміни невідконтрольного менеджерам зовнішнього середовища, тому облікова інформація при прийнятті стратегічних рішень має бути доповнена інформацією з інших інформаційних систем, зокрема, системи стратегічного аналізу [3, с. 18-19].

Алібеков Ш. І. та Ібрагімова А. Х. для підвищення ефективності управлінських рішень довгострокового характеру пропонують застосовувати інноваційну модель інформаційного поля стратегічного управлінського обліку [1, с. 125].

Царук В. Ю. зазначає, що якщо використання управлінських інструментів спрямоване на підвищення ефективності господарської діяльності корпорації шляхом підвищення значень показників щодо скорочення витрат та збільшення доходів, то політика та процедури корпоративного управління застосовуються для усунення існуючих і потенційних конфліктів інтересів між всіма учасниками корпоративної структури та іншими стейкхолдерами, а також для мінімізації можливості здійснення шахрайських дій [6, с. 99].

Дослідження сучасного стану та проблематики функціонування тактично- і стратегічно орієнтованих систем і моделей обліку для інформаційного супроводу діяльності корпорацій та інших корпоративних структур і обліково-аналітичного забезпечення досягнення стратегій дозволило виділити наступні вектори: по-перше, недостатній рівень комплексного підходу для побудови єдиної системи інформаційної підтримки стратегій; по-друге, відсутність повного спектру практичного застосування альтернативних методів, призначених для систем тактичного і стратегічного рівнів обліку; 3) недосконалість і дискусійність сучасної теорії обліку, що унеможливує забезпечення інтеграції розроблених моделей у загальну систему знань з бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел

1. Алибеков Ш. И., Ибрагимова А. Х. Стратегический учет в системе управления нефтегазодобывающим предприятием. Бухгалтерский учет. 2012. № 7. С. 124-125.
2. Бруханський Р. Ф. Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного менеджменту в сільському господарстві: теоретико-методологічні основи: автореф. дис...докт. екон. наук: 08.00.09 / Р. Ф. Бруханський; Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» Національної академії аграрних наук України, К., 2015. 37 с.
3. Бруханський Р. Ф. Параметри розвитку корпоративної стратегічної обліково-аналітичної системи підприємства. Облік і фінанси. №1 (87). 2020. С. 13-19.
4. Коваль В.В., Тихонова І.М., Шапошников К.С., Яцкевич І.В. Корпоративне управління бізнес-структурами: теорія креакратії, розвиток мереж та концепт самоорганізації підприємництва: монографія. Одеса: ВМВ, 2013. 272 с.
5. Царук В. Ю. Сутність корпоративного управління: облікові аспекти. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2018. Випуск 3-4. С. 92-100
6. Царук В. Ю. Теорія і методологія обліку і аналізу в системі корпоративного управління : монографія. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2020. 404 с.